

nummer 53, (96-3)

Officieel orgaan

van de

Filatelistenvereniging
"NOVIOPOST"

te

Nijmegen

Verschijnt 4x per jaar

IN DIT NUMMER

index van de artikelen
in de eerste 50 nummers

Roodfrankeringen

Onvermijdelijk: Verenigingsnieuws

inschrijfnummer K.v.K. 40145615

REDACTIE

Redactieadres:

F. v.d. Puttestr. 27
6535 WD NIJMEGEN
TEL. 024-3562711

Expeditie:

J.H.M. Furer

Redactie:

J. Spijkerman
J. Mulder
H. Geurts
A.A.W. Brinkhoff

Tekeningen:

L.P. Straten

AGENDA

4 oktober 1996, Thema avond "Zuidelijk Afrika".

- De oktober avond staat, zoals ieder jaar, in een bepaald thema. Deze keer is het prachtige gebied van Zuidelijk Afrika aan de beurt. Assistentie wordt verleend door de landelijke vereniging FVZA (Filatelistenvereniging Zuidelijk Afrika). Bijna alles op deze avond staat in het teken van dit thema. Meer informatie elders in dit nummer.

15 oktober 1996, Middagbijeenkomst.

28 oktober 1996, Regionale ruilavond.

1 november 1996.

- Kijkavond van de grote veiling op zaterdag 2 november.
- Gedurende deze avond is de rondzending aanwezig.
- Verloting, gratis bis- en presentie- verloting.

2 november 1996.

Grote halfjaarlijkse veiling voor de leden. Meer informatie elders in dit blad.

3 november 1996.

Internationale postzegelbeurs in hotel Erica te Berg en Dal.

15 november 1996.

Bijeenkomst van de Nederland en O.G. verzamelaars vanaf 19.30. Meer informatie elders in dit blad.

19 november 1996, Middagbijeenkomst.

25 november 1996, Regionale ruilavond.

13 december 1996.

- Traditionele bingo met spectaculaire prijzen.

17 december 1996, Middagbijeenkomst.

23 december 1996, Regionale ruilavond.

AGENDA

Bijeenkomsten van de jeugdafdeling zijn van 19.00 uur tot 20.30 uur op:

11 oktober

8 november

20 december

Met uitzondering van de Internationale postzegelbeurs, vinden alle bijeenkomsten plaats in "de Klokketoren", Slotemaker de Bruineweg (hoek Muntweg), Nijmegen (tel. 024-3552649).

Aanvang middagbijeenkomsten 14.30 uur, zaal open 14.00 uur.

Regionale ruilavonden van 19.30 uur tot 22.00 uur.

Aanvang gewone bijeenkomsten 20.00 uur, zaal open 19.00 uur.

**Voor al uw bouwactiviteiten
eerlijk en degelijk vakwerk**

Henny van Rooijen
024-3234447

Geert Amts
0481-433487

Uitzoekdozen

Elke verzamelaar herkent dit wel: overtollige poststukken, niet passend in je verzamelgebied, maar zonde om weg te gooien. Of je koopt een doos "van alles wat" op de veiling, haalt er de gewenste stukken uit en de rest mag weg.

Hieruit is het volgende idee geboren: stop de overtollige stukken in een doos, neem die mee naar de verenigingsavonden en breng de restanten voor een zacht prijsje aan de man.

Neen, niet handelen ten eigen bate. De opbrengst is voor Novio-post. Twee vliegen in een klap. Het overtollige materiaal vindt een nieuwe eigenaar en de club wordt gesponsord.

De eerste bijeenkomst na de zomervakantie zal de eerste uitzoekdoos (gevuld met materiaal dat door de redactieleden beschikbaar is gesteld) voor belangstellenden doorgesnuffeld kunnen worden. Bedoeling is dat de voorraad op peil wordt gehouden door leden die materiaal belangeloos willen afstaan, want hiervan hangt het slagen van dit experiment af. Let wel: we vragen niet om uw dure stukken, gewoon een leuke kaart, een mooi thematisch stempel of een fraaie frankering, alles is welkom.

Thema avond "Zuidelijk Afrika"

Vrijdag 4 oktober staat onze jaarlijkse thema avond weer op het programma. Dit jaar is gekozen voor Zuidelijk Afrika. Waarom Zuidelijk Afrika? Omdat dit een prachtig verzamelgebied is. De betreffende landen geven mooie, verzamelwaardige zegels en postwaardestukken uit in beheerste aantallen. Beslist de moeite waard om een verzameling van een van deze landen op te zetten. De thematische verzamelaars komen zeer zeker aan hun trekken.

Enkele leden van onze vereniging hebben dit gebied al ontdekt. Misschien volgen er na deze avond nog meer.

De landelijke vereniging FVZA (Filatelistenvereniging Zuidelijk Afrika) zal een steen(tje) bijdragen aan het welslagen van de avond.

Tijdens de bijeenkomst zijn de volgende verzamelingen te bezichtigen:

-FVZA: een verzameling van postzegels en een verzameling van poststukken, "Zuid-Afrika, een filatelistisch eldorado".

VERENIGINGSNIEUWS

-J. Diesveld: "De briefkaarten van Britisch-South-Africa-Company, beide Rhodesia's en Nyasaland."

Voor en na de pauze wordt een korte populaire dia-lezing verzorgd door FVZA:
"Posthistorie van Transvaal" (poststukken)
"Aerogrammen Zuid-Afrika"

In de pauze zal zoals gebruikelijk op de thema avond, een gratis drankje met een Zuidelijk-Afrika-tintje worden aangeboden.

De eerste 25 kavels van de veiling bestaan uit materiaal van Zuidelijk Afrika. De volgende kavels zijn voor elk wat wils.

Bij de verloting en de gratis presentieverloting zijn ook prijzen van het gekozen thema te winnen.

Naast het bestuur van de 's Hertogenbosche Filatelistenvereniging zijn ook het bestuur en de leden van FVZA uitgenodigd voor deze avond. Noteert u al vast vrijdag 4 oktober in uw agenda. Thema avonden mag u nooit missen.

Het Bestuur

Het in uw verzameling geïnvesteerde kapitaal kan door bijv. lekkage, brand of diefstal verloren gaan. Dan is er geld, soms veel geld nodig om een nieuwe collectie op te bouwen.

A VAN DE HOEF

VERZEKERINGSWINKEL

Postbus 309, 6500 AH Nijmegen
Telefoon (024) 3226585-3233465
van Oldenbarneveltstraat 23,
6512 AS Nijmegen

Bijeenkomst Nederland en OG verzamelaars

In navolging van de Duitsland verzamelaars zijn nu de verzamelaars van Nederland en/of Overzeese Gebiedsdelen aan de beurt.

Hierbij roepen we alle Nederland verzamelaars op om met ruil- of verkoopmateriaal van Nederland en O.G. naar "De Klokketoren" te komen. Een uitgelezen gelegenheid om met verzamelaars met hetzelfde verzamelgebied te ruilen of gezellig ervaringen en wetenswaardigheden uit te wisselen.

De organisatoren van deze avond zorgen er voor dat de leden die hun ontbrekende zegels niet door ruilen kunnen bemachtigen, toch aan hun trekken komen.

Verder is de rondzenddienst uitgebreid aanwezig met Nederlandse en O.G. rondzendboekjes. Ze beschikken ook over een ruime sortering postzegelboekjes.

In de veiling zijn kavels van Nederland en O.G. opgenomen voor iedere verzamelaar, maar op deze avond ook het betere materiaal dat u niet op iedere veiling vindt. Alles zoals altijd voor een redelijke prijs.

Vanzelfsprekend zijn bij de verloting en de gratis presentieverloting prachtige prijzen te winnen.

Enkele leden stellen hun verzameling ten toon (o.a. falsificaten, plaatfouten).

Verzamelt u Nederland en/of O.G. of bent u dat van plan te gaan doen? Neem uw ruilmateriaal mee en kom naar "De Klokketoren" op vrijdag 15 november 1996. U bent welkom vanaf 19.30.

NOVIOPOSTJE

Te koop of te ruil gevraagd: Complete series katten of treinen.

H. de Vos, Veenhof 25-13, 6604 DW Wychen, tel. 024-6417236.

Nederlandse Postzegels zijn het verzamelen waard

De makkelijkste manier van verzamelen
De postzegelcollecties van PTT Post

ptt post

Voor informatie:

De Verzamelservice van PTT Post

Postbus 30051, 9700 RN GRONINGEN. Telefoon: 050-586 12 34

Stichting Filatelie Rijk van Nijmegen

NEDERLANDSCHE
VEREENIGING
POSTZEGELVERZAMELAARS

Afd. Nijmegen

INTERNATIONALE POSTZEGELBEURS zondag 3 november 1996 **HOTEL ERICA TE BERG EN DAL** VAN 10.00 TOT 17.00 UUR.

Toegang gratis

Hiermede wordt u uitgenodigd tot een bezoek aan deze
internationale postzegelbeurs

Hotel ERICA, Molenbosweg 17 te Berg en Dal zal op
bovengenoemde datum het centrum zijn van een groot
filatelistisch gebeuren. U vindt in de zalen van dat hotel
een keur aan zegels, postwaardestukken, catalogi en
alles wat een filatelist interesseert.

Op beperkte schaal zal ook ruimte beschikbaar zijn om te ruilen.

Voor inlichtingen en tafelreserveringen:

H.L.van Kolck, telefoon 024- 322 03 93

**De beurs is speciaal bedoeld voor postzegels.
Handel in of ruilen van munten/flippo's e.d. is niet
toegestaan.**

U wordt tevens attent gemaakt op de uitstekende keuken van
Hotel ERICA

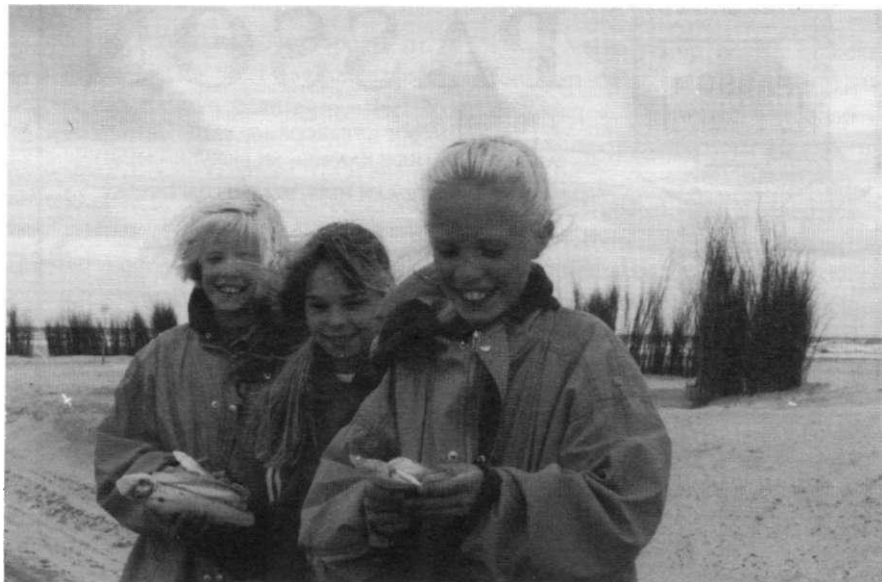
VERENIGINGSNIEUWS

Philapost

Heeft u altijd al eens een kijkje willen nemen achter de schermen van het filatelistische postorder bedrijf Philapost? De jeugd heeft dat op 23 juni gedaan. Met drie auto's zijn we met een aantal jeugdleden naar Berkel en Rodenrijs gereden. Daar werden we met frisdrank, appeltaart en stroopwafels ontvangen.

Vervolgens kregen we een rondleiding door het bedrijf. Twee loodsen vol stellingen met postzegels. Wie zou daar niet lekker in willen grasduinen. De jeugd in ieder geval wel. Allereerst werd uitgelegd hoe alles daar werkt. Hoe men aan het materiaal komt en hoe dozen worden samengesteld. Daarna werd een demonstratie gegeven van Philarom. Dit is een computerprogramma met de catalogus van Nederland. Tot slot mocht de jeugd (en begeleiders) in een stapel zegels grasduinen. Iedereen kreeg een groot insteekblad dat gevuld mocht worden met zegels.

Gelukkig bleef er nog wat tijd over om nog even naar het strand van Hoek van Holland te gaan. Mede dankzij Philapost was het voor de jeugd een zeer geslaagde dag.

Misdrukken

Iedere verzamelaar kijkt er naar uit. Misdrukken (fouten veroorzaakt tijdens het drukproces) zijn zeer gewilde objecten omdat het unieke afwijkingen zijn met een kleine oplage. Ook Noviposta heeft te maken met misdrukken, want in de drukkerij gaat niet altijd alles goed. We kunnen ons voorstellen dat u misdrukken van Noviposta koestert, maar de redactie zou graag zien dat u met uw misdruk naar de heer Furer gaat. U krijgt dan een compleet exemplaar zodat u geen enkel stuk verenigingsnieuws of artikel hoeft te missen.

POSTZEGELVEILING PASSON

INKOOP - VERKOOP - TAXATIE
POSTZEGELS - OUDE KAARTEN EN BRIEVEN - MUNTEN
OOK TAXATIE AAN HUIS, BELT U ONS GERUST

**POSTZEGELHUIS
ELDORADO**
openingstijden:
ma. t/m vr. 9.00-17.00 uur
za. 9.00-15.00 uur

Voor meer informatie:
Keizershof 17 - 6834 DG Arnhem - Tel. (026) 321 00 13
Postbus 30295 - 6803 AG Arnhem

Nijmeegse Postzegel- & Muntenhandel

AANBIEDINGEN INSTEELBOEKEN

6 bladen wit	f 11,50 nu f 7,50
6 bladen zwart	f 17,50 nu f 9,00

van Welderenstr. 16
6511 MK Nijmegen
Postbus 1524
6501 BM Nijmegen

Tel. en Fax
024-3224636

Na 10 september Nieuwe NVPH Speciaal Nederland

Tevens Mercurius muntencatalogus koninkrijksmunten en Muntenalmanak
Wij verkopen ook oude ansichtkaarten en prenten

Nieuwe penningmeester

Oplettende lezers van Novioposta nr. 52 zullen verbaasd op hebben gekeken toen ze de laatste tekst-pagina lazen. Een fout van de redactie? Nee hoor, we hebben een nieuwe penningmeester! Voor de leden die aanwezig waren op de jaarvergadering op 3 mei 1996 is dit geen verrassing. Tijdens deze vergadering werd M.P.L.C. Vermunt (Martin) tot bestuurslid gekozen in plaats van de vertrekkende J. Ebben. Het bestuur heeft de taken (gedeeltelijk) opnieuw verdeeld. H. Pierlo is verantwoordelijk voor de Activiteiten en Veilingen, A. Thijssen voor de administratie van de rondzenddienst en M. Vermunt wordt penningmeester. Zodoende zijn de taken die A. Thijssen voorheen verrichtte, verdeeld over twee personen. Gezien de enorme werkzaamheden die de administratie van de rondzenddienst met zich meebrengt, een logische verdeling. M. Vermunt blijft voorlopig tevens de FDC-dienst bemannen. We wachten af wat KPN met de FDC's van plan is. Volgens de laatste onbevestigde berichten gaat KPN vanaf februari 1997 zelf kant en klare FDC's leveren. Het zelf plakken en opsturen van FDC's is dan niet meer mogelijk. Zolang we echter geen officieel bericht van KPN ontvangen hebben, gaan we op de oude voet verder.

Het bestuur

VERENIGINGSNIEUWS

Grote Veiling

Velen hebben hun weg al gevonden naar de grote veiling, die twee keer per jaar wordt gehouden. De anderen willen wij aansporen om toch ook eens een kijkje te komen nemen. Op 2 november is het weer zover. Dan kan er weer materiaal bemachtigd worden om de verzameling uit te breiden. Wilt u thuis op uw gemak de veilingcatalogus doorwerken, dan moet u een filatelistisch gefrankeerde brief naar de veilingmeester sturen met uw verzoek. Doe dat voor 15 oktober zodat hij voldoende tijd heeft om alles te versturen. Het adres van de veilingmeester is:

H. Pierlo, Bergansiusstr. 13, 6523 BV Nijmegen, tel. 024-3225282.

NOVIOPOSTJE

Te Koop: Postzegels gehele wereld, waarbij veel motief
Tonnie Willems, Tolhuis 22-32, Tel. 024-3450627

Bloemenmagazijn
en Plantenkas

bv bloemisterij

AALBERS

hatertseweg 275
telefoon 3550275 nijmegen

Titel	Auteur	Nr	Pagina
Postcode-Nieuws	J.M.A.G. Stroom	1	4-8
Briefgeheim	W.J. van Doorn	1	9-19
Luchtpost * luchtschepen	A. Bosman, H.J. de Jager	1	20-27
Luchtpost * het vliegtuig	A. Bosman, H.J. de Jager	2	6-12
Stiefkinderen van de filatelie: Postbewijszegels	A. Bosman	2	13-17
Frankering van dienstbrieven	J.M.A.G. Stroom	2	20-25
Postcode-Nieuws	J.M.A.G. Stroom	2	26-28
De driekronenboom	A. Bosman	3	7
Michelangelo * een interessante frankeerserie van Italië	J.Ph. de Leeuw	3	8-16
Luchtpost * postvervoer	A. Bosman, H.J. de Jager	3	17-23
Winfried Bonifatius, de apostel der Duitsers	A. Bosman	4	8-10
Luchtpost * postvervoer 2	A. Bosman, H.J. de Jager	4	11-19
Deutsche dienstpost Nederlande	W.J. van Doorn	5	8-13
Luchtpost * postvervoer 3	A. Bosman, H.J. de Jager	5	14-27
Stiefkinderen van de filatelie: Telegramzegels	A. Bosman	5	28-33
Stempelvlag Betty en Kees Boeke	A. Bosman	5	34-35
Postvervoer in de maanden voor de bevrijding en speciaal in de hongerwinter	W.J. van Doorn	6	8-17
Luchtpost * de Melbourne race	A. Bosman, H.J. de Jager	6	18-27
Dringend verzoek van PTT	J.M.A.G. Stroom	7	9-16
Luchtpost * naar de west	A. Bosman, H.J. de Jager	8	12-19
De Boerenoorlog 1899-1902 (1)	W.J. van Doorn	9	8-20
Luminescerende zegels	A. Bosman	9	21-23
Cognac	A. Bosman	9	24-27
Nederlandse loketstroken	J.M.A.G. Stroom	10	
De Boerenoorlog 1899-1902 (2)	W.J. van Doorn	11	13-23
De Boerenoorlog 1899-1902 (3, slot)	W.J. van Doorn	12	6-14
Vierdaagse onder de loupe	M.M. Claassen	12	15-23
Luchtpost * de oorlogsjaren	A. Bosman, H.J. de Jager	13	9-19
Het mooie Zweden	P.G.M. Gerrits	14	9-13
Direct Mail en speciale rolzegels	J.M.A.G. Stroom	14	14-27
De stadsbode in vroeger tijden	J. Rutten	15	11-13
Op zondag, bestellen of niet bestellen	W.F. Briel	15	14-19

Titel	Auteur	Nr	Pagina
Stiefkinderen van de filatelie: Courzegels	A. Bosman	17	7-15
Stoomlocomotieven op vier Canadese postzegels	R. Talens	18	8-11
Deviezencontrole en inflatie in Duitsland in de jaren 1918-1923	W.J. van Doorn	18	13-21
Werk Zoeterwoudse schilder op Franse postzegel	J. de Rijter	19	13-15
Nederlandse literatuur op postzegels (1)	J. Tolsma	19	16-19
Nederlandse literatuur op postzegels (2)	J. Tolsma	20	6-9
Tin can mail	H.J. de Jager	21	16-23
Nooit uitgegeven fluorescerende postzegels 'her'ontdekt	J.M.A.G. Stroom	21	24-33
Het postvervoer van Nederland met het buitenland gedurende de tweede wereldoorlog	W.J. van Doorn	21	34-50
Tin can mail (aanvulling)	H.J. de Jager	22	8-9
Telefoonkaarten van Oostenrijk	B. Buurman	22	10-11
Jean de Sperati	A. Bosman	22	12-13
Nederlandse literatuur op postzegels (3)	J. Tolsma	22	14-18
Nederlandse literatuur op postzegels (4)	J. Tolsma	23	14-17
Snel	A. Bosman	24	12-13
Nederlandse literatuur op postzegels (5) Middel- eeuwse schelmenstreken	J. Tolsma	24	18-22
PTT in Nijmeegse ziekenhuizen	J. Spijkerman, Nijmegenaar	25	9-10
Nederlandse automaatstroken	A. Bosman, Nijmegenaar	25	11-12
De Vierdaagse	K. van Baardwijk, Nijmegenaar	25	13-15
Halve zegels heel interessant	J. Mulder	26	10-12
De Limburgzegel	J. Spijkerman, K. van Baardwijk	26	17-21
Oudejaarsverpeinzing	J. Blokland	26	22-27
Kom over de brug!	H.J. de Jager	27	18-22
Gestempeld in de trein	J. Mulder	27	23-27
Telefoonkaarten	J. Spijkerman	28	12-15
USA stempels	J. Blokland	28	16-22
De eenkleurige portzegels 1911-1947	A. Bosman	29	12-22
Nogmaals: Telefoonkaarten	J. Spijkerman	29	22
Uit de oude trukendoos	J. Spijkerman	30	9-11
Een kostbare kerstkaart	J. Spijkerman	30	12,17
Port	H. Geurts	30	18-19
Stiefkinderen van de filatelie: Postzegelboekjes	A. Bosman	30	20-25
Waar ligt de grens?	J. Mulder	30	26-27

Titel	Auteur	Nr	Pagina
Deviezenproblemen rondom de Tweede Wereldoorlog, deel I	W.J. van Doorn	31	12-18
Teruggekeerd	Speurneus	31	20-22
"Hangend haar" honderd jaar	J. Spijkerman	32	9-10
Deviezenproblemen rondom de Tweede Wereldoorlog, deel II	W.J. van Doorn	32	15-22
Deviezenproblemen rondom de Tweede Wereldoorlog, deel III	W.J. van Doorn	33	12-21
Nogmaals halve zegels	Speurneus	33	22-23
Nederlandse Nobelprijswinnaars op postzegels	J. Spijkerman	33	25-27
Nederlandse literatuur op postzegels (6) Constantijn Huygens	J. Tolsma	34	14-17
Deviezenproblemen rondom de Tweede Wereldoorlog, deel IV(slot)	W.J. van Doorn	35	14-18
Schlägel und Eisen	J. Toussaint	35	20-23
Duitse Post in de Levant	J. Spijkerman	36	16-17
Hamburg, postaal gekkenhuis	J. Mulder	36	18-23
Kleurrijke Finse postzegels met hologram	B. Isacson	37	15-19
Bezoek aan het EKP te Arnhem	H. Geurts	38	9-12
Posthistorie Nijmegen?	J. Spijkerman, H. Geurts	38	13-20
Inflatie van 15 Pfennig naar 100 miljard Mark	J. Spijkerman	38	21-23
De 'Witte de With' in de Golf	H.L. Smit	39	14-15
Nijmeegse Postmerken	H. Geurts, J. Spijkerman	39	16-19
De Duitse eenwording	J. Spijkerman	39	21-23
Herken vervalsingen	A. Luyendijk	40	6-7
Nogmaals: Deviezencontrole	M.A.J. Smit	40	9-13
Stiefkinderen van de filatelie: Spoorwegzegels	J. Mulder	40	15-19
Geschiedenis van de vereniging	G. Rademaker	41	3-6 19-24
Bewijzen van terpostbezorging	A. Bosman	41	16-17
Emissie 1869	A. Bosman	42	23-31
Postcode in het Radboud	J. Spijkerman	43	19
Het komt (niet) in de bus	H. Geurts	43	22-23
Verhuizingen	H. Geurts	43	24-26
Beeldrecht	J. Rijdsdijk	43	27
Verhuizingen	H. Geurts	44	15-17
Een bijzondere frankering	H. Geurts	44	18-19
Gelukkige vondst na ruim 20 jaar!	H. Geurts	44	19
Eerste man op de maan filatelistisch herdacht,	F. Waltman	44	20-21

Titel	Auteur	Nr	Pagina
Perfins: hou ze in de gaten	J. Spijkerman	44	22-23
Abracadabra	J. Furer	45	10-11
De eerste luchtpostzegels van Lundy	H. Geurts	45	12-13
56, 80, 112, 192. 260, 480	J. Mulder, H. Pierlo	45	14-18
Service van de PTT	A. Bosman	46	16-17
Nederlandse literatuur op postzegels (7) Joost van den Vondel	J. Tolsma	46	18-22
Het Poolse VN detachement in het Nabije Oosten 1973-1984	J. Mulder	47	13-22
Vogels met afwijkingen	J. Mulder	48	10
Antarctica, continent van extremen	J. Furer	48	11-13
Zomaar een kaart uit 1916	J. Spijkerman	48	14-15
Franse sporen in Afrika	J. Spijkerman	49	12-16
Franse entreestempels	A. Bosman	49	18-27
Waar gaat het heen?	J. Spijkerman	50	11-27
Speciale uitgaven			
Uw eigen album	A. Bosman, J.F. Glatz, J.M. Rijsdijk, J. van 't Zelfde		
Thurn und Taxis, vier eeuwen postvervoer	J. Mulder, A. Bosman		

Het heeft meer dan 50 nummers geduurd, maar nu is het er eindelijk van gekomen. Hierbij treft u de index aan van de eerste vijftig nummers van Novioposta. Zelfs de extra uitgaven zijn niet vergeten. We denken dat we de leden een groot plezier doen met deze index zodat ze snel hun literatuur kunnen vinden en niet meer alle nummers behoeven door te bladeren voor ze het gewenste artikel hebben gevonden.

NOVIOPOSTJE

Te koop gevraagd: Filatelistische literatuur.

Aanbiedingen aan: H. Geurts, tel. 0486-476111.

Rood, Roder, Roodfrankering

Inleiding

Het is 7 uur s'avonds en de eerste verzamelaars komen binnen. Enkelen met grote dozen onder de arm. De belangstelling is gewekt. Oud? vraagt de ene. Nieuw, mompelt de andere. Uilen? Weet ik niet zegt de eigenaar. Nijmegen?, Natuur?, Literatuur?, Prehistorie?. Dit zijn zo nog enkele dingen die in de loop van de avond gevraagd worden. Uiteindelijk neemt een andere verzamelaar alles mee naar huis "om rustig uit te zoeken". Wat gebeurt hier allemaal? In ieder geval geen "handel" want er wordt niet gepraat over waarde. Zoek maar uit wat je kunt gebruiken hoor je regelmatig. Hier vinden verzamelaars elkaar die verder kijken dan alleen postzegels. Ze hebben "roodfrankering" oftewel frankeermachinestempels ontdekt als boeiend verzamelgebied om hiermee hun filatelistische verzameling uit te breiden.

Hoe verzamel je dit nou is een regelmatig gestelde vraag door leken op het gebied van stempels. Hier is geen eenduidig antwoord op te geven. Roodfrankering is op vele manieren te gebruiken in je eigen verzameling. Verzamel je een bepaald motief dan zal je zoeken naar stempels waar een leuke afbeelding van je eigen verzamelgebied zit. Bijv een vogel, een trein een kasteel etc. Anderen verzamelen een bepaalde plaats of streek en zullen vooral kijken naar de plaatsnaam in het stempel, terwijl weer anderen alle afdrukken van een bepaald merk frankeermachine zoeken. Bovendien kunnen behalve de roodfrankering ook nog andere dingen op de enveloppe interessant zijn voor verzamelaars zoals aantekenstrookjes, administratieve PTT stempels en de coderingen die onder op de brief aangetroffen worden en die gebruikt worden in het automatisch sorteerproces bij de PTT.

afb 1 Afdruk van een Universal machine.

De frankeermachine in Nederland

Het frankeren door middel van frankeermachines is niet iets van de laatste jaren. In 1920 werden frankeermachines bij besluit van het 7e UPU congres te Madrid toegelaten in het internationale verkeer. De PTT beslist welke machines mogen worden toegelaten. In Nederland werden de eerste machines in 1925 in gebruik genomen. Het betrof hier Universal Postal Franker Machines welke stempelde met 6 vaste waardecliché's in rode kleur en gedurende korte tijd met zwarte plaatsnaam-datumstempels, welke echter reeds spoedig ook in rood werden afgedrukt. Nog twee machines werkten met vaste waardecliché's namelijk de Neopost en de Universal Simplex. De overige in Nederland toegelaten merken konden allen elk gewenst bedrag afdrukken tot 99,5 -999,5 of 9999,5 cent naargelang de capaciteit van de machines. De verrekening kon op verschillende manieren geschieden:

- waardemeter: De machine werd door de PTT op een bepaald bedrag ingesteld, dat vooruit betaald moest worden.
- met waardekaarten: PTT verstrekke bij vooruitbetaling waardekaarten van een bepaald bedrag en de machine werd geblokkeerd nadat een bedrag was verbruikt.
- in rekening courant: de gebruiker betaalt vooruit het geschatte maandelijkse bedrag en het verschil met het werkelijke bedrag wordt periodiek verrekend.

Gebruikte merken frankeermachines

In onderstaande tabel vinden we een overzicht van in Nederland gebruikte merken en de vroegste maand van gebruik.

1	Universal Postal Franker	sept	1925
2	Francotyp	sept	1927
3	Hasler	nov	1929
4	Komusina	okt	1930
5	Neopost	aug	1931
6	Safag	nov	1948
7	Universal	feb	1950
8	Postalia	jun	1951
9	Satas	nov	1951
10	Frama	nov	1953
11	Pitney-Bowes	jan	1962
12	Krag	jun	1974

afb 2 Afdruk van een Safag machine De nummering van deze machine loopt van SA 500 tot SA 538.

Het merk Universal Postal Franker is buiten gebruik. Komusina werd vervangen door de Postalia. De Universal fabriek werd overgenomen en deze machine werd opgevolgd door de Pitney-Bowes Machines. De Satas machines werden in oktober 1954 wegens ernstige gebreken door de PTT verboden, maar in februari 1970 werd een nieuw verbeterd model in gebruik genomen.

Algemene voorwaarden voor het gebruik

De voorschriften van de PTT zijn in de loop van de jaren natuurlijk regelmatig gewijzigd. De technische ontwikkelingen maken dat bepaalde artikelen vervallen, en andere nieuwe voorwaarden worden toegevoegd. Zo geschiedt afrekening tegenwoordig altijd in rekening-courant en worden waardekaarten en waardemeter niet meer gebruikt.

Huidige voorwaarden

De machine moet van een door de PTT goedgekeurd fabrikaat zijn.

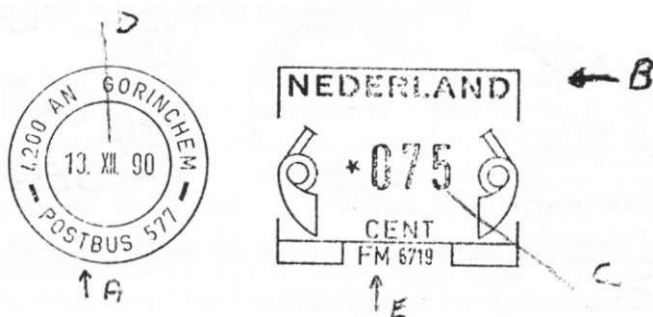
In de stempelafdruk moeten voorkomen (zie afb. 3):

- a - een aanduiding van de naam van de gebruiker
(postbusnummer of adresaanduiding)
- b - het woord Nederland
- c - een waardestempel
- d - een datumstempel
- e - een afkorting van het machine merk, gevolgd door een nummer

De afdruk dient van een heldere kleur te zijn

In de stempelafdruk mag een reclametekst opgenomen worden, welke links van het datumstempel moet aangebracht zijn.

De reclametekst mag een andere kleur hebben.

afb 3 De elementen die in een stempel moeten voorkomen.

Bijzonder gebruik

Tot nu toe is er alleen iets verteld over het standaard gebruik van frankeermachines. Er zijn echter ook andere mogelijkheden. Enkele daarvan worden hieronder beschreven.

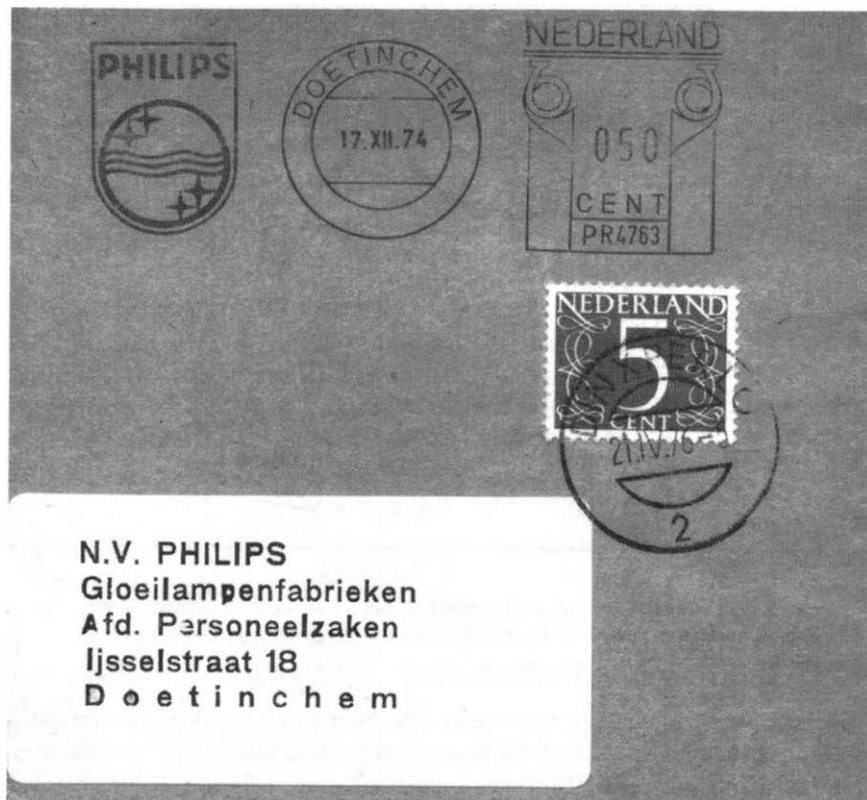
Er zijn bedrijven die hun klanten een antwoord enveloppe willen sturen, zodat de klant geen port hoeft te betalen. Het is mogelijk om een enveloppe met een frankeermachine te frankeren en deze bij te sluiten. Het datum deel mag in dit geval worden weggelaten. De retour enveloppe moet dan op het postkantoor van een dagtekenstempel worden voorzien. Deze retour enveloppen zijn vaak te herkennen omdat de reclame in de roodfrankering overeenkomt met de geadresseerde (zie afb. 5).

afb 4 Bij de Nederlandse Posterijen werden Postalia machines gebruikt bij inning van onvoldoende gefrankeerde stukken (Zie aanduiding 024 cent PORT). Afdrukken altijd in blauw.

De PTT heeft frankeermachines in gebruik met een speciaal doel. De Postalia machine wordt gebruikt om onvoldoende gefrankeerde poststukken van een port afstempeling te voorzien. Op deze wijze is het niet nodig om portzegels te gebruiken (afb 4).

Als met een frankeermachine een onvoldoende bedrag op een poststuk geplaatst wordt, mag er met postzegels bijgefrankeerd worden. Deze postzegels moeten echter met een stempel ontwaard worden (afb 5).

afb 5 Brief die als antwoordsenveloppe gebruikt is. Doordat de enveloppe lang is blijven liggen was een bijfrankering noodzakelijk. Deze werd op het kantoor van retourzending voorzien van een dagtekenstempel.

Niet alleen gewone post kan van een frankeermachine afdruk worden voorzien. Ook speciale diensten zoals aantekenen en expresse zijn mogelijk. Deze stukken moeten in dat geval op het postkantoor worden aangeboden (afb 6).

afb 7 Machine van Margriet knippatronen waarbij van een kortingsregeling gebruik werd gemaakt herkenbaar aan "PTT" in het waardestempel. De tekst "Bijzondere regeling" geeft aan, dat het om uitstelbare post gaat.

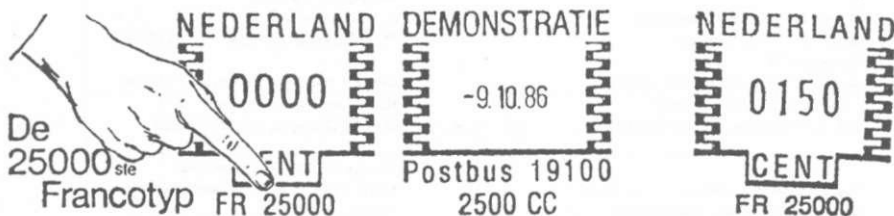
Literatuur

Postgids 1939/1940, uitgave PTT.

Filatelie Encyclopedie, uitgave Samson 1979, pag. 235-243.

Postgids 1989, uitgave PTT.

Frankeermachines en hun gebruik in Nederland (deel 1, 2 en 3), L. Janssen, in Maandblad K.V.B.P. Studiekring nr. 254, 255 en 256, 1996.

afb 8 Afdruk van een Demonstratiemodel (specimen).

FILATELISTEN VER. "NOVIOPOST"

Bestuur

Voorzitter:

J.P. Toussaint, Waterstraat 43
6573 AB Beek-Ubbergen, tel. 024-6841851

Secretaris:

J.G.M. Rademaker, Beethovenlaan 337
6865 DV Doorwerth, tel. 026-3340331

Penningmeester:

M.P.L.C. Vermunt, v. Peltlaan 315
6533 ZT Nijmegen, tel. 024-3553038
Postbankrekening 575462 t.n.v.
Fil. Ver. "NOVIOPOST" Nijmegen

Comissie Aktiviteiten/Veilingen:

H. Pierlo, Bergansiusstr. 13
6523 BV Nijmegen, tel. 024-3225282

Ledenwerving:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 024-3550895

Administratie Rondzending:

A. Thijssen, Postbus 77
6500 AB Malden, tel. 024-3581054

Afdeling Jeugd:

H.M. van Rooijen, Heydenrijkstr. 74
6521 LD Nijmegen, tel. 024-3234447

Redactie NovioPosta:

J. Mulder, Hazeleger 218
5431 HT Cuijk, tel. 0485-314047

Uitleenadressen Yvert-catalogus:

Mevr. J.A. Dassel-Nienhuis,
Pandastraat 28
6531 VD Nijmegen, tel. 024-3552698
J.A.W. de Graaf, Malvert 24-26
6538 AP Nijmegen, tel. 024-3440110

Nieuwjesdienst Buitenland:

W.R.N.M. Verhoeven, Ericastraat 64
6581 BX Malden
Postbankrekening 5552048 t.n.v. Hoofd
Nieuwjesdienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Nederlandse FDC-dienst:

M.P.L.C. Vermunt, van Peltlaan 315
6533 ZT Nijmegen, tel. 024-3553038
Postbankrekening 4346530 t.n.v. Nod.
FDC-dienst "NOVIOPOST" Nijmegen

Rondzenddienst

Hoofd Rondzendingen/aanleveren boekjes:

J.M. Rijdsijk, Postweg 37
6523 KR Nijmegen, tel. 024-3221596

Administratie:

A. Thijssen, Postbus 77, 6580 AB Malden
Postbankrekening 2744133
t.n.v. Hoofd Rondzendingen "NOVIOPOST"
Distributie:

J.H.A.A. Roerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 024-3779202

Subhoofd Oost:

Mevr. M. Dederen, Straalmanstraat 30
6521 JM Nijmegen, tel. 024-3232465

Subhoofd Goffert:

E.J. Hubertus, Luipaardstraat 8
6531 PS Nijmegen, tel. 024-3553735

Subhoofd West:

J.H.A.A. Roerink, Hillekensacker 20-45
6546 LA Nijmegen, tel. 024-3779202

Subhoofd Zuid:

L. v.d. Sloot, Winkelsteegseweg 16
6534 XE Nijmegen, tel. 024-3551815

Subhoofd Maaskant-Oost:

J.H. Geneste, Berkenstraat 23
6598 AZ Heyen, tel. 0485-512203

Subhoofd Maaskant-West:

G.A.J. Kolman, Akkerslagen 45
5364 RG Escharen, tel. 0486-473868

Subhoofd Ooy polder:

A. Vos, Merelstraat 9
6573 AX Beek-Ubbergen, tel. 024-6842669

Gerichte Rondzendingen Ned. en Overzee:

H.J.M. ten Dam, Kluijskamp 11-33
6545 JE Nijmegen, tel. 024-3781153

Overige Gerichte Rondzendingen:

Mevr. Th.G. v. Hoogstraten-v. Rijswijk
Zebrstraat 18
6531 TX Nijmegen, tel. 024-3550895

Bibliotheek/Rondzending Tijdschriften

H. Janssen, Esdoornstraat 9
6573 WV Beek-Ubbergen, tel. 024-6842703

PR-afdeling

J. v.d. Klei, Weijbroekweg 82
6546 VB Nijmegen, tel. 024-3787735